

Opolnomočenje ljudi za spopadanje s podnebno krizo

Ljubljana postaja eden od petih evropskih predstavitenih centrov glede preoblikovanje energetskega sistema – skupaj z Dansko, Portugalsko, Španijo in Združenim kraljestvom // Mednarodni projekt se je pričel z namenom, da Evropejcem omogoči prevzem pobude za razpravo o podnebnih spremembah in zmanjšanje svojega ogljičnega odtisa.

V skladu z ambicioznim novim raziskovalnim projektom se je možno učinkovito spopasti s podnebno krizo, če so državljani opolnomočeni za veliko dejavnejšo vlogo pri preoblikovanju energetskega sektorja in tako prevzamejo pobudo pri doseganju ambicioznega cilja EU za zmanjšanje emisij ogljika za 55% v tem desetletju. Projekt, ki se je začel decembra 2021 kot del evropske pobude „Green Deal“, spodbuja pristop od spodaj navzgor. Za razliko od strategij in raznih političnih izjav od zgoraj navzdol, kakršnih smo bili deležni na medvladnem vrhu v Glasgou (COP26) imajo pri tem projektu ključno vlogo državljani. Univerza v Ljubljani je eden od devetih mednarodnih partnerjev projekta.

"Ljudje so tisti, ki spreminjajo podnebne spremembe na način, da lahko koristijo najranljivejšim v naši družbi," pravi koordinatorka projekta dr. Ana Belén Cristóbal López s tehnične univerze v Madridu: "Dejansko so pogosto najrevnejši v naši družbi tisti, ki so pripravljeni storiti največ za zmanjšanje emisij ogljika in prihranka denarja pri ogrevanju, razsvetljavi in transportu.«

V okviru projekta, poimenovanega AURORA (akronim je izpeljan iz izjave «Doseganje nove evropske energetske ozaveščenosti»), bo sodelovalo 7.000 državljanov na petih lokacijah na Danskem, Portugalskem, v Sloveniji, Španiji in Združenem kraljestvu z namenom okrepitve svoje vloge pri odločanju o načinu pridobivanja in porabe energije. Te skupnosti "državljskih znanstvenikov" bodo množično financirale lokalne fotovoltaične objekte s skupno močjo 1 megavat iz obnovljivih virov. Da bi bila podnebna kriza za državljane manj abstraktna, se bo projekt najprej osredotočil na ozaveščanje o »ogljčnih odtisih« naših vsakodnevnih energetske odločitve. Državljanji bodo prejeli prilagojena priporočila, kako sprejemati bolj premišljene energetske odločitve za zmanjšanje emisij.

Rezultate bomo delili z državljani širom Evrope z namenom sprožitve gibanj za spremembe od spodaj navzgor. Projekt predstavlja tudi politično pobudo za bolj državljansko usmerjen pristop k spopadanju s podnebno krizo, na primer sodelovanje s programom Združenih narodov za okolje in oblikovalci evropskih politik, ki se pripravljajo na konferenco ZN o podnebnih spremembah v Egiptu (COP27) leta 2022.

Projekt AURORA je del programa EU »Obzorje 2020« in se je začel decembra 2021. V naslednjih 3,5 letih bo v okviru projekta investiranih 4,6 milijona evrov.

Osnovne informacije

1. Ključna izhodišča

Evropska unija si je zastavila ambiciozne cilje za ublažitev podnebne krize in prilagajanje nanjo: zmanjšati emisije toplogrednih plinov za 55% v manj kot desetletju in narediti Evropo prvo podnebno nevtralno celino do leta 2050. Tri četrtine emisij so neposredna posledica tega, kako ljudje proizvajamo in porabljamo energijo. Projekt AURORA bo državljanom omogočil, da igrajo aktivno vlogo pri preoblikovanju tega sektorja na način, da jim bo dal orodja za doseganje teh ambicij. Projekt bo državljanom omogočil, da postanejo tako proizvajalec kot porabnik energije (»prorabnik«). Spodbujene bodo lokalne energetske skupnosti, ki bodo uporabljale najsodobnejšo fotovoltaično tehnologijo, in s tem vplivale na preoblikovanje energetskega sistema, da postane bolj pregleden, pravičen in trajnosten.

2. Projekt AURORA

Projekt AURORA je del priznanega programa EU »Obzorje 2020«. Projekt se je pričel izvajati decembra 2021 in bo v naslednjih 3,5 letih prejel skupno 4,6 milijona evrov sredstev. Kot tako imenovana inovacijska akcija, je projekt še posebno uporabno osredotočen in svoje inovativne rešitve neposredno izvaja v praksi: približno 7.000 državljanov na petih lokacijah na Danskem, Portugalskem, v Sloveniji, Španiji in Združenem kraljestvu bo združilo moči, da bi postali »približno nič emisijski« državljeni. Kot »državlanski znanstveniki« bodo te skupnosti tudi lokalno financirale fotovoltaične objekte s skupno močjo 1 megavat iz obnovljivih virov. Mobilna aplikacija – ki bo prav tako razvita v okviru projekta – bo udeležencem omogočila spremljanje lastnih vedenjskih vzorcev ogrevanja in hlajenja, transporta in porabe električne energije. V zameno bodo prejeli prilagojene predloge, kako lahko zmanjšajo porabo energije in stroške. Takšni pristopi naj bi vključevali predvsem mlajše generacije in jim omogočili, da postanejo nosilci sprememb, ki presegajo sam projekt. Projekt bo z delavnicami in praktičnimi aktivnostmi spodbujal občane, da spremenijo svoje vedenje in odnos do energije.

V okviru univerzitetnih kampusov bodo na štirih lokacijah v celinski Evropi vzpostavljena središča za družbene inovacije. Peto središče za družbene inovacije pa bo vzpostavljen v eni od gospodarsko najbolj ogroženih angleških regij, kjer so oblasti decembra 2018 razglasile »klimatsko izredno stanje«.

Projektni konzorcij AURORA sestavlja devet institucij iz šestih držav. Projekt koordinira Tehnična univerza (Universidad Politécnica) v Madridu, dr. Ana Belén Cristóbal López z univerzitetnega inštituta za sončno energijo. Koordinatorica dr. Cristóbal je med zagonom projekta v Madridu ambiciozne cilje opisala takole: »AURORA ne želi nič drugega kot pomagati lokalnim skupnostim pri demokratizaciji upravljanja njihovih energetskega sistemov. Tudi marginalizirane skupine bodo opolnomočene za sprejemanje bolj informiranih in s tem bolj trajnostnih energetskega odločitev«.

3. Prispevek Univerze v Ljubljani k projektu

Univerza v Ljubljani v projektu AURORA vodi delovni sklop 3, ki se ukvarja z nadgradnjo obstoječih socialnih skupnosti v energetske skupnosti. »Naša glavna vloga je koordinacija partnerjev, da bodo uspešno postavili predvidene fotovoltaične objekte, ustanovili energetske skupnosti in vanje privabili čim več članov že obstoječih socialnih skupnosti. Na ta način lahko posameznik začne svojo zeleno preobrazbo, s tem pa Univerza v Ljubljani pomaga zaživeti evropski zeleni dogovor na lokalni ravni,« pravi prof. dr. Marko Topič, slovenski nosilec projekta AURORA.

Konzorcija projekta AURORA sestavljajo:

- Universidad Politécnica de Madrid, Španija (koordinator projekta)
- Aarhus Universitet, Danska
- Centre for Sustainable Energy, Združeno kraljestvo
- Forest of Dean District Council, Združeno kraljestvo
- Institute for Science & Innovation Communication, Nemčija
- KempleyGreen Consultants, Združeno kraljestvo
- Qualifying Photovoltaics, Španija
- Univerza v Ljubljani, Slovenija
- Universidade de Evora, Portugalska

Dodatne informacije in stik z nami:

V prihodnjih tednih bodo podrobnejše informacije o projektu objavljene na spletni strani aurora-h2020.eu. S projektnim konzorcijem lahko stopite v stik preko elektronske pošte: info@aurora-h2020.eu. Koordinator projekta kot tudi predstavniki vseh petih središč so na voljo za medijski odziv.